

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 241/05-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2006 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti K., so sídlom B., zastúpenej advokátom JUDr. J. F., B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Er 1427/2004 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Er 1427/2004 porušil základné právo spoločnosti K., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Spoločnosti K., priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Spoločnosti K., p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 5 302 Sk (slovom päťtisíc tristodva slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. J. F., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 3. novembra 2005 č. k. I. ÚS 241/05-12 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti K., so sídlom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. F., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Er 1427/2004.

2. Z prijatej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala na okresnom súde 19. marca 2004 návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorý okresný súd vydal 13. apríla 2004. Po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti tohto rozhodnutia podala sťažovateľka na príslušnom exekútorskom úrade návrh na vykonanie exekúcie. Okresný súd 4. novembra 2004 vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Povinný 7. februára 2005 podal námietky proti exekúcii, ktoré 16. februára 2005 postúpil exekútor okresnému súdu na rozhodnutie. Okresný súd „... *dodnes o námietkach – napriek opakovaným návštevám v spisovej kancelárii, telefonických žiadostiach o informáciu k stavu konania a taktiež sťažnosti na postup súdu podanej predsedovi OS Bratislava III z 19. 7. 2005... nerozhodol*“. Uvedený postup okresného súdu považuje sťažovateľka za porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy.

3. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vyslovil porušenie označeného základného práva, priznal jej finančné zadosťučinenie „vo výške 10 000 Sk“ a náhradu trov konania..

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril okresný súd, zastúpený jeho poverenou predsedníčkou, podaním sp. zn. Spr 4074/2005 z 22. marca 2006, v ktorom však nezaujal stanovisko k dôvodnosti podanej sťažnosti. Z uvedeného dôvodu sťažovateľka v podaní z 3. apríla 2006 vyslovila len súhlas s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania a vykonala špecifikáciu uplatnených trov konania.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s predloženým dokumentačným materiálom dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou týchto základných práv – inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 100/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu sp. zn. 35 Er 1427/2004 ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v posudzovanej veci:

Exekútorský úrad M. - súdny exekútor Ing. Š. H. (ďalej len „exekútor“) 27. októbra 2004 požiadal vo veci sp. zn. EX 00293/2004 okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oprávneného (sťažovateľky) proti V. N. (ďalej len „povinný“) na základe exekučného titulu, platobného rozkazu č. 40 Ro 1121/04 z 13. apríla 2004 (na zaplatenie 125 189 Sk s príslušenstvom) a uznesenia sp. zn. 16 C 102/04 z 10. augusta 2004 vydaného okresným súdom (na zaplatenie náhrady trov konania v sume 16 741 Sk).

Okresný súd „*Poverením č. 5103 032950*“ poveril 4. novembra 2004 exekútora vymožením uloženej povinnosti. Poverenie bolo doručené exekútorovi 12. novembra 2004.

Povinný 7. februára 2005 podal okresnému súdu námietky voči exekúcii a odvolanie proti výroku rozhodnutia o trovách konania.

Exekútor 16. februára 2005 predložil exekučný spis okresnému súdu na rozhodnutie o námietkach.

Sťažovateľka 16. februára 2005 predložila okresnému súdu vyjadrenie k námietkam povinného.

Okresný súd 13. septembra 2005 vyzval povinného na zaplatenie súdneho poplatku za vznesené námietky.

Povinný 6. októbra 2005 požiadal okresný súd „*o oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku*“.

Okresný súd 5. decembra 2005 uznesením č. k. 35 Er 1427/04-35, Ex 293/04 námietky povinného zamietol (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. decembra 2005, právnenému zástupcovi sťažovateľky bolo doručené 7. decembra 2005).

Súdny spis sp. zn. 35 Er 1427/04 bol 29. marca 2006 doručený ústavnému súdu na nahliadnutie.

III.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

2. Poverená predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení, ako to už bolo vyššie uvedené, nezaujala k opodstatnenosti sťažnosti stanovisko.

3. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre naplnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. I. ÚS 41/02).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Er 1427/2004, ktorého je sťažovateľka účastníkom,

došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

3.1. Pri hodnotení podľa kritéria zložitosti posudzovanej veci ústavný súd konštatuje, že skutková a ani právna zložitosť posudzovanej veci nebola príčinou dĺžky konania (a aj postupu) okresného súdu v predmetnej veci.

3.2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, t. j. správania sťažovateľky v predmetnom konaní, ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by významnou mierou predĺžili priebeh konania a ktorých následkom by boli zbytočné prietahy v konaní.

3.3. Ústavný súd ďalej skúmal postup okresného súdu v posudzovanom konaní z hľadiska zisťovania eventuálnych dôvodov (príčin) sťažovateľkou namietaného porušenia označeného základného práva.

Na základe posúdenia postupu okresného súdu vyplývajúceho zo súdneho spisu sp. zn. 35 Er 1427/2004 ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol od 16. februára 2005 (vyjadrenie sťažovateľky k „námietkam“) do 5. decembra 2005 (uznesenie o zamietnutí námietky povinného), t. j. v trvaní vyše 9 mesiacov, bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nečinný, teda za toto obdobie (okrem vyzvania povinného na zaplatenie súdneho poplatku za vznesené námietky 13. septembra 2005) neboli vykonané vo veci žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas súdneho konania nachádzala. Vzhľadom na uvedenú nečinnosť okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v konaní došlo k prietahom, ktoré neboli spôsobené zložitou veci ani správaním účastníkov konania, ale postupom okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 Sk „*Pre výraznú intenzitu zásahov do práv sťažovateľa ako aj dĺžku ich trvania (...)*“. Keďže iba konštatovanie porušenia označeného základného práva nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku, ústavný súd uznal za dôvodné priznať jej finančné zadosťučinenie v ňou požadovanej výške, t. j. v sume 10 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

5. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal dva úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania a písomné podanie (sťažnosť) z 27. septembra 2005. Odmena za jeden úkon právnych služieb (v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, t. j. 1/6 z výpočtového základu 15 008 Sk) je 2 501 Sk, čo predstavuje spolu s režijným paušálom 150 Sk sumu 2 651 Sk. Odmena advokátovi za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom predstavuje spolu sumu (za dva úkony právnych služieb) 5 302 Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené pod bodom 3 výroku tohto rozhodnutia.

6. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2006